

ZÁKLADNÉ OŠETROVATEĽSKÉ TECHNIKY A POSTUPY V CHIRURGII - 1

Mgr. Petronela Osacká, PhD.

**Univerzita Komenského v Bratislave,
Jesseniova lekárska fakulta v Martine,
Ústav ošetrovateľstva,
November 2011**

Umiestnenie mikroflóry na rukách

Vysvetlenie farebného značenia

Zelená farba – najčastejšie vynechávané miesta pri umytí

Žltá farba – nedostatočne umyté miesta

Ružová farba – dostatočne umyté miesta

Chirurgická dezinfekcia rúk

1

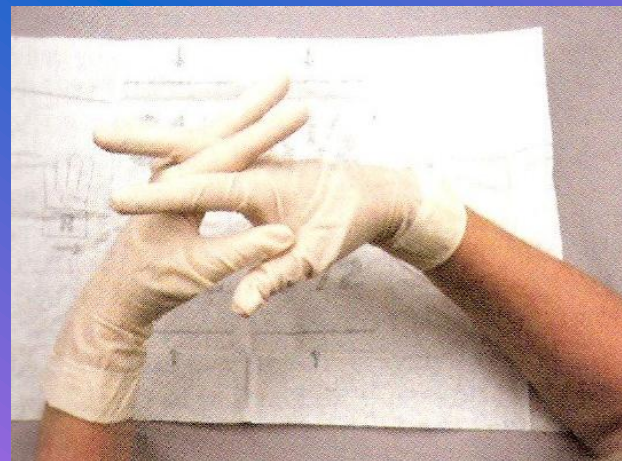
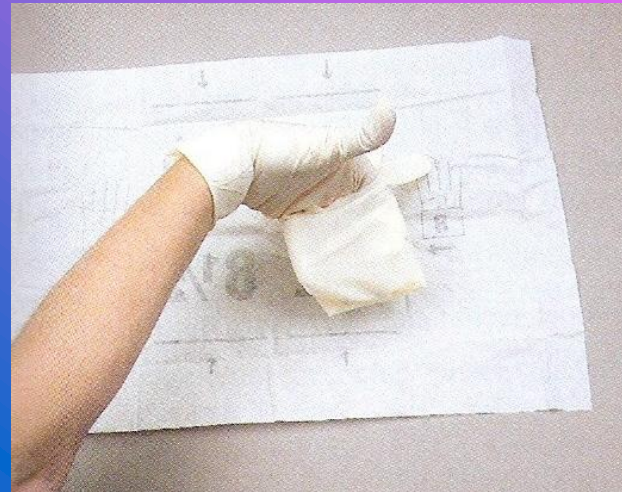
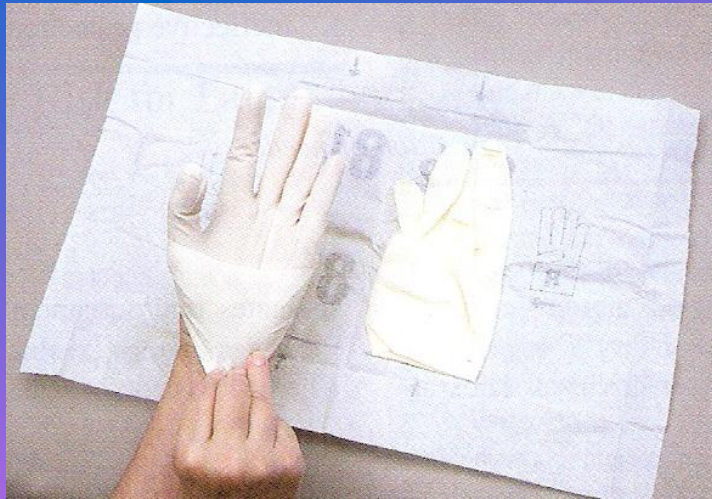
3

2

1. Nastavenie prúdu tečúcej vody
2. Dávkovanie dezinfekčného mydla
3. Oplachovanie rúk a predlaktí tečúcou vodou

Natiahnutie sterilných rukavíc

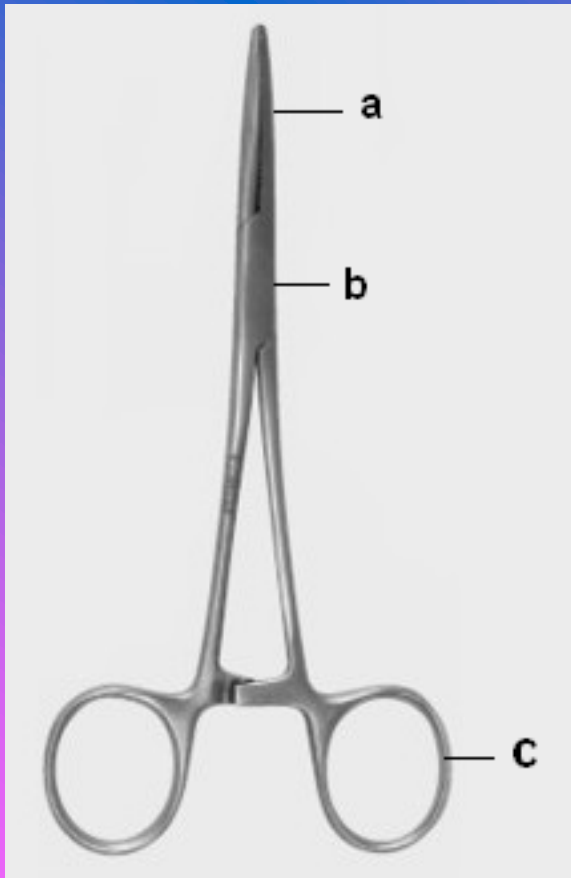

Obliekanie operačných plášťov

A collection of various surgical instruments, including scalpels, forceps, scissors, and probes, arranged on a green cloth. The instruments are laid out in a grid-like fashion, showcasing a variety of tools used in surgery. The green cloth provides a clean, contrasting background for the metallic instruments.

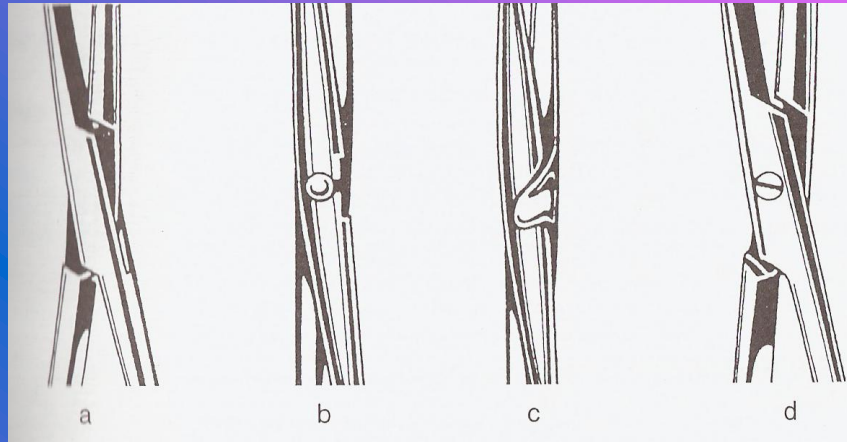
Základné chirurgické nástroje

1

1. Časti chirurgického nástroja

a-pracovná časť
b-krčiek
c-úchopová časť

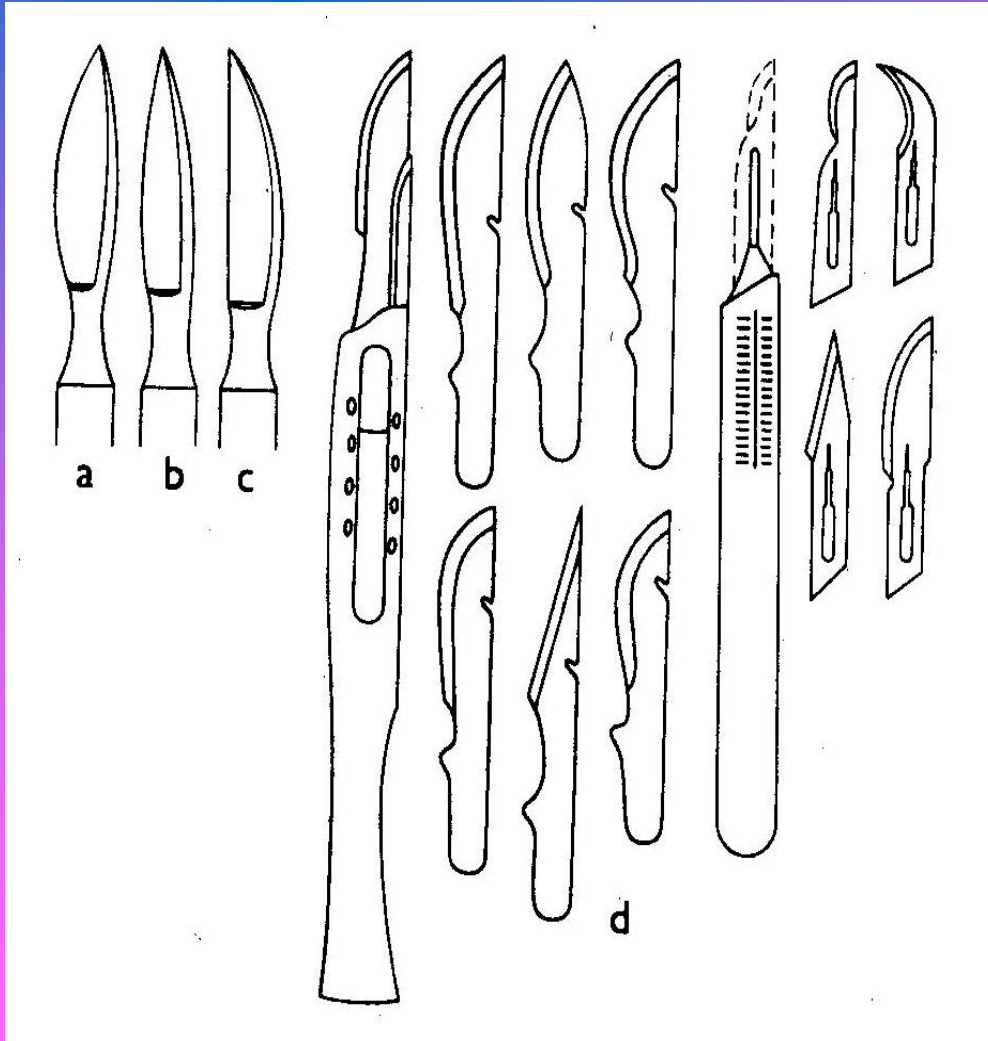

2

2 Druhy zámok

a-prevlečená zámka
b-nit
c- jazýček
d-skrutka

Nástroje na ostrú preparáciu 1

Skalpely

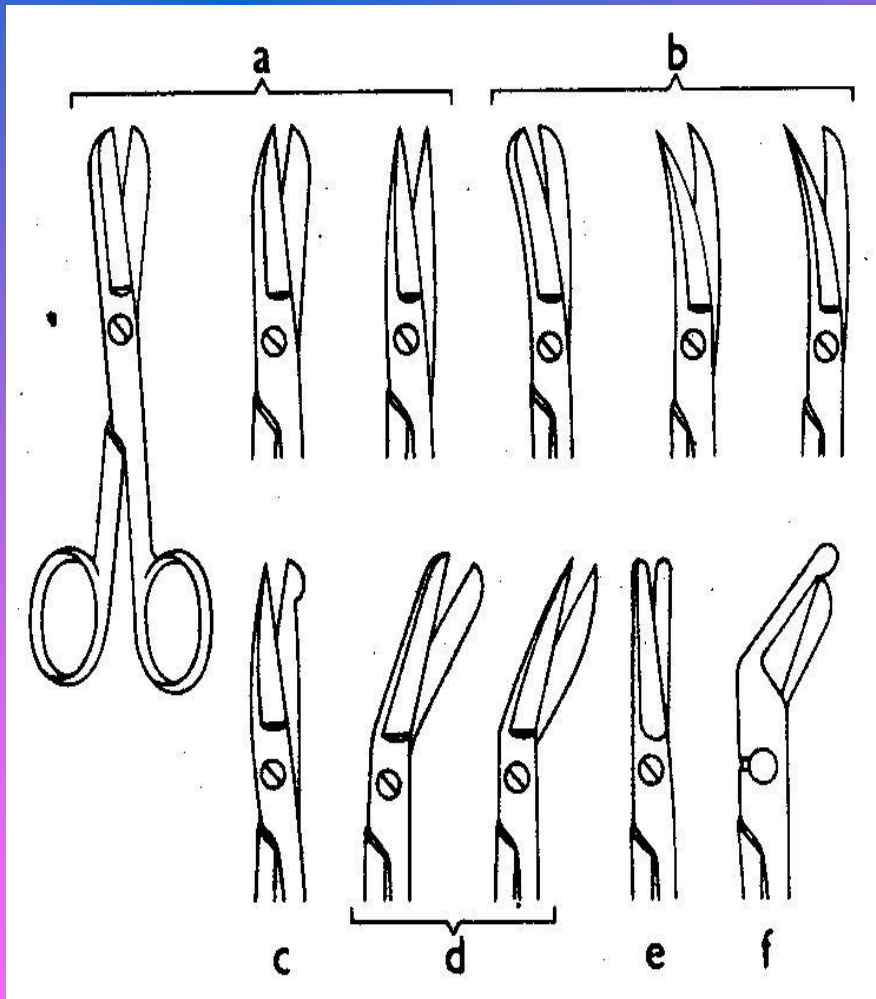
a - bruškatá čepel'

b - hrotnatá čepel'

c - čepel' s rovným ostrým

d - rukoväť so sadou čepelí

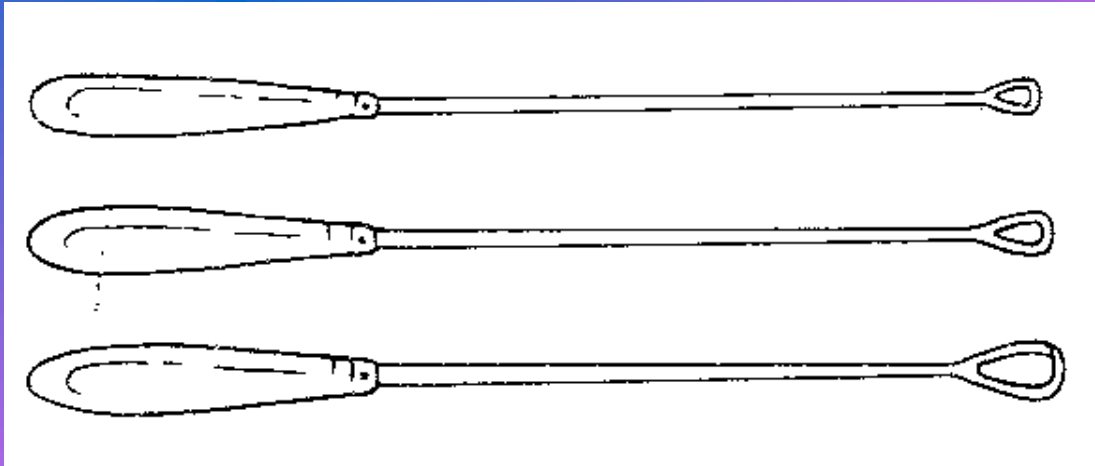
Nástroje na ostrú preparáciu 2

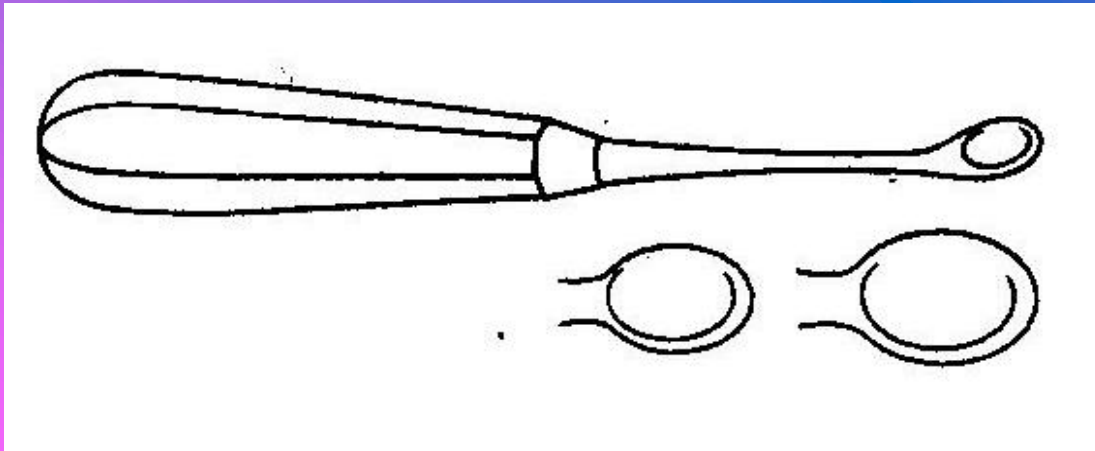
Typy nožníc

- a – chirurgické rovné*
- b – chirurgické zahnuté*
- c – chirurgické incízne*
- d – chirurgické lomené (Richterove)*
- e – chirurgické preparačné*
- d – obväzové nožnice*

Nástroje na ostrú preparáciu 3

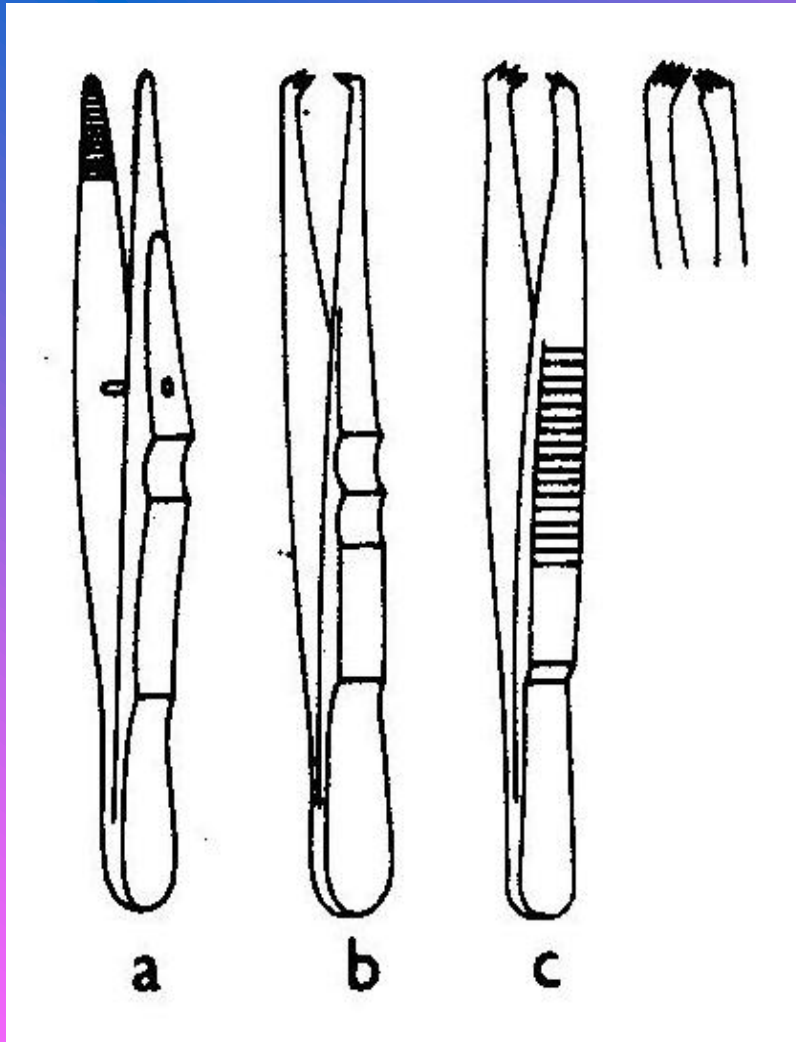

Kyrety

Ostré a tupé
exkochleačné lyžičky

Nástroje na tupú preparáciu 1

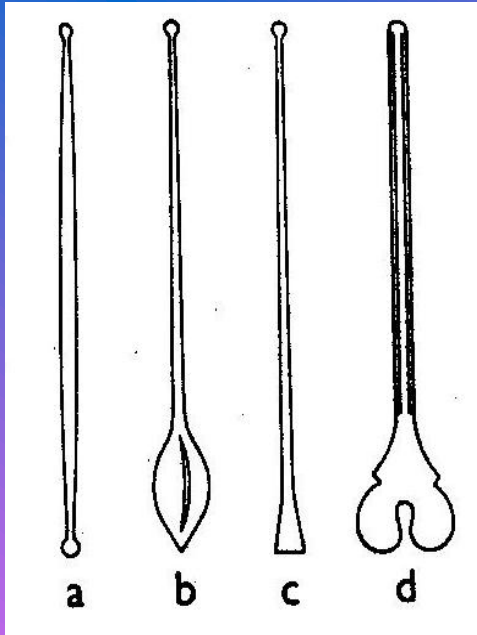
Pinzety

a - anatomická

b - chirurgická

c - adaptačná

Nástroje na tupú preparáciu 2

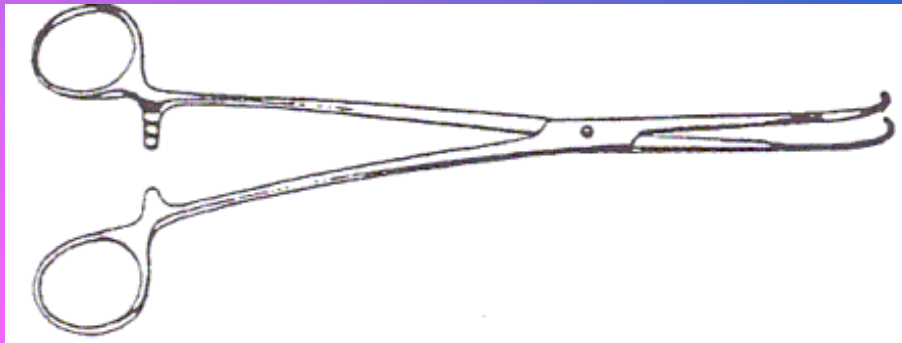
Sondy

a – paličková obojstranná

b – paličková myrtová

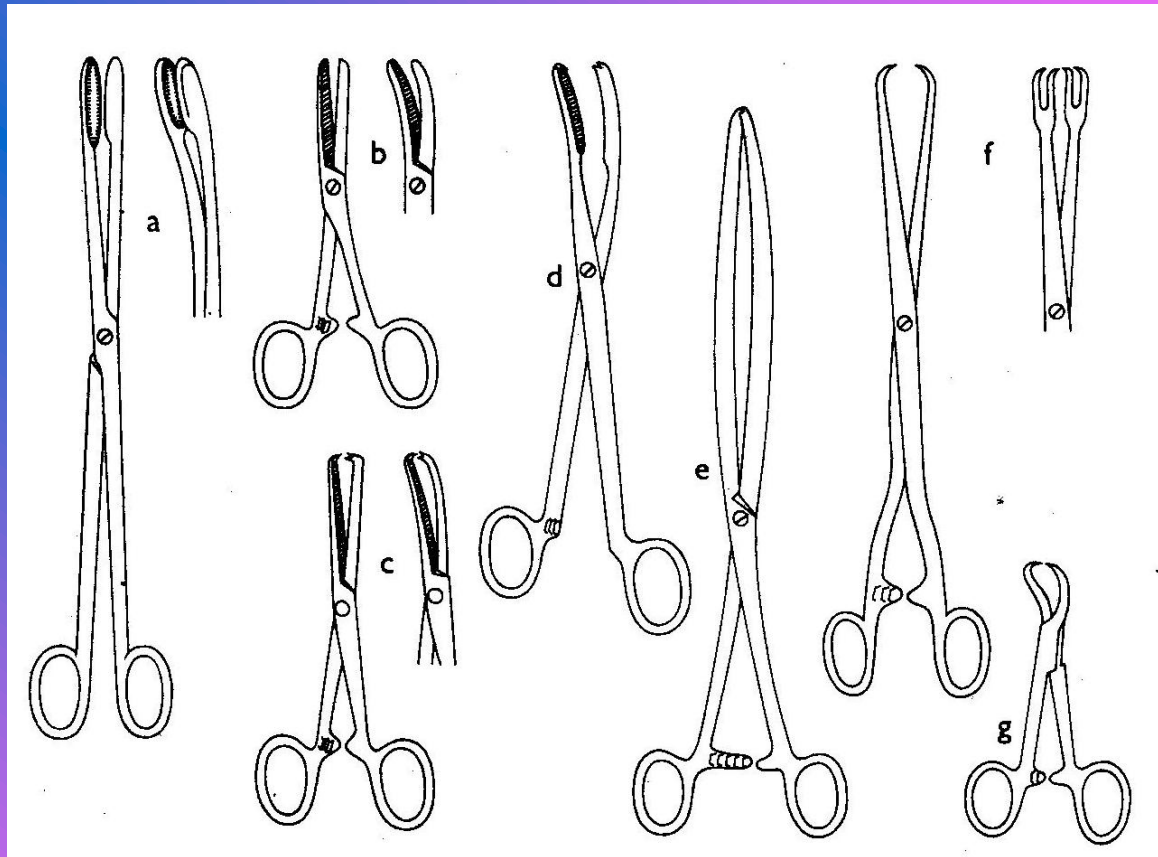
c – paličková s dlátkom

d - žliabková

Disektor

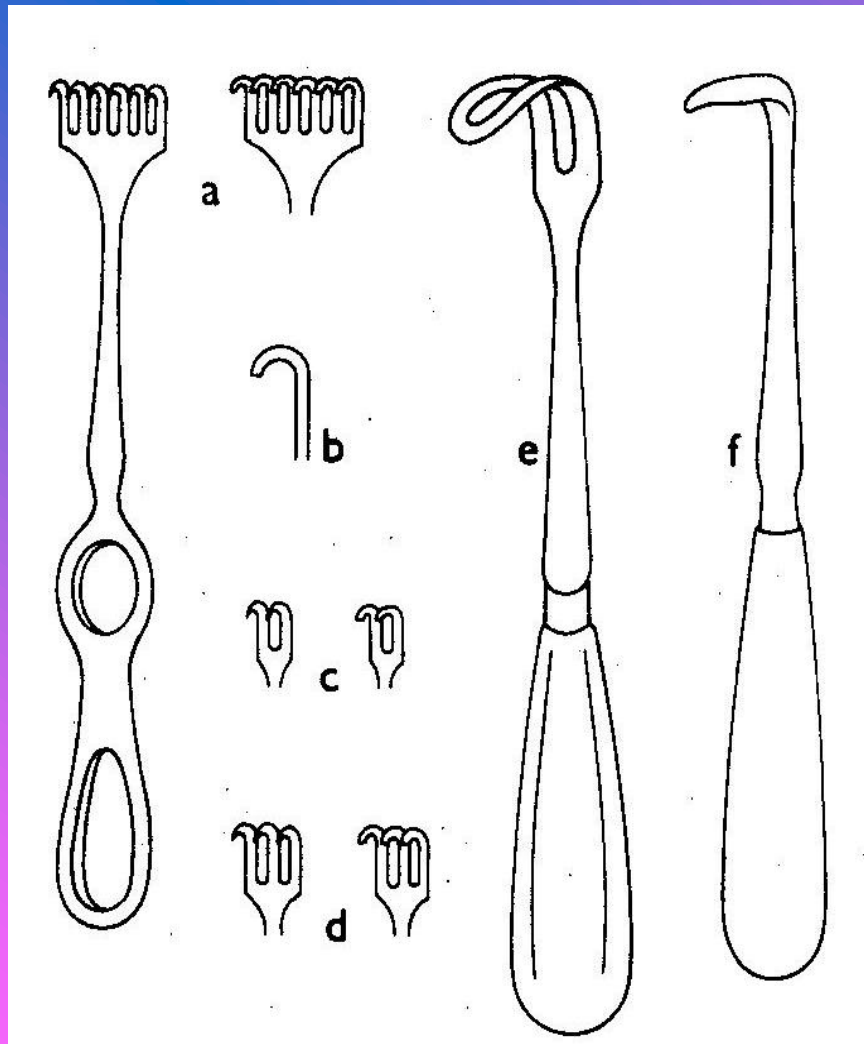
Úchopové nástroje

Kliešte, svorky

a - rovné a zahnuté tampónové kliešte bez uzáveru, **b** - rovný a zahnutý peán, **c** - rovný a zahnutý kocher, **d** - Mikuliczove kliešte, **e** - svorka na črevo, **f** - jednoháčikové (Amerikán) a dvojháčikové kliešte, **g** - kliešte na bielizeň

Nástroje na roztváranie rany

Háky

a – šesťzubý ostrý a tupý

b – jednozubý tupý

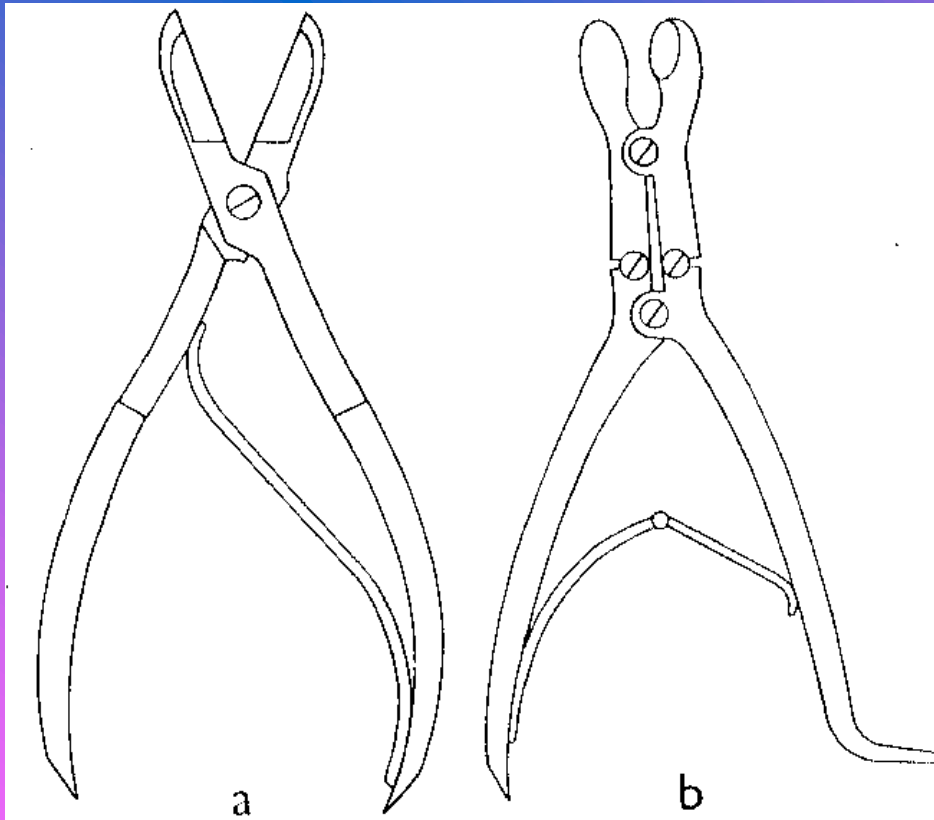
c - dvojzubý ostrý a tupý

d – trojzubý ostrý a tupý

e – okienkový

f - plný

Nástroje na prenikanie kosťou

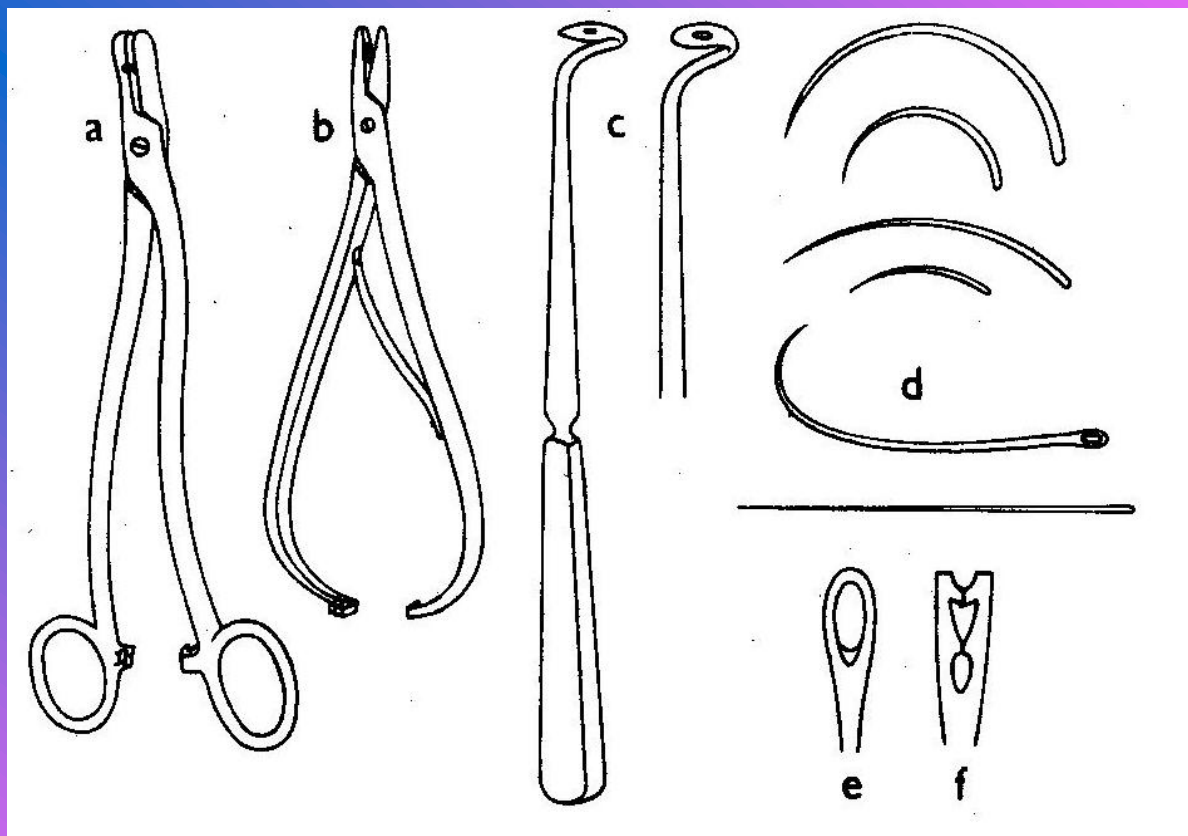

Kliešte na kosti

a – Listonove kliešte

b – Luerové kliešte

Nástroje na šitie

Ihelce a ihly

a - Bozemannov ihelec, **b** - ihelec autofix, **c** - podvázovacia ihla – Deschampsova ostrá a tupá, **d** - lekárske šijacie ihly, **e** - obyčajné s uškom ihly, **f** - uško perovej ihly

Šijací a podvázový materiál

Vstřebateľný šijací materiál

Vstrebateľný šijací materiál

<p>prírodný <i>katgut normálny, plain katgut,</i> stráca pevnosť za 8 – 12 dní katgut chromovaný jeden krát stráca pevnosť za 30 – 40 dní dvakrát chromovaný za 60 – 70 dní (stehy peritonea, podkožia, žlčových a močových ciest, močového mechúra)</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Plain catgut▪ Chromic katgut
<p>syntetický polyfilný (šitie anastomóz na GIT, žlčovom trakte, uzavretie brušnej steny) monofilný (šitie šliach, väzov, fascie, intradermálny steh)</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Coated Vicryl – pletený polyglactin▪ PDS II –monofilament▪ Vicril Rapid –pletený polyglactin, Monocryl –monofilament

Šijací a podvázový materiál

Nevstrebateľný šijací materiál

Nevstrebateľný šijací materiál

<p>prírodný hodváb (šitie anastomóz na GIT, podkožia, základná ligatúra) ľanové nite (použitie ako hodváb)</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Mersilk –pletený hodváb▪ Surgical Steel – monofilament, polyamid
<p>syntetický polyamidové vlákno - <i>silon</i>(monofilný, polyfilný, <i>orsilon</i> (anastomóz na GIT, kože, fascie, nervov, základná ligatúra polyester (všívanie cudzích materiálov v kardiovaskulárnej chirurgii)</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Ethilon – monofilament, polyamid▪ Nurolon – pletený polyamid▪ Mersilene –pletený monofilament, polyester▪ Ethibond – pletený polyester▪ Prolene – monofilament, polypropylen
<p>kovové drôty, kovové svorky, cievne svorky (v kostnej chirurgii, sútura šliach, resutury)</p>	

Delenie drénov a drenážnych systémov 1

1. indikačné hľadisko	<ul style="list-style-type: none">• drény profylaktické (primárne), eventuálne tzv. signálne (detekčné) – prevencia akumulácie krvi, hnisu, žlče a pod.• drény terapeutické (sekundárne) – pre evakuáciu prítomného patologického obsahu
2. mechanizmu účinku	<ul style="list-style-type: none">• spádové (gravitačné) drény• podtlakové (sacie) drény• voľná (nasávací) drenáž• preplachová drenáž
3.materiál	<ul style="list-style-type: none">• zmenené prírodné materiály – kaučuk, latex, mäkká guma• syntetické umelé hmoty - silikón a polyuretán (najvhodnejšie materiály), PVC (nesplňa kritériá, použitie iba na vaky a spojovacie trubice)

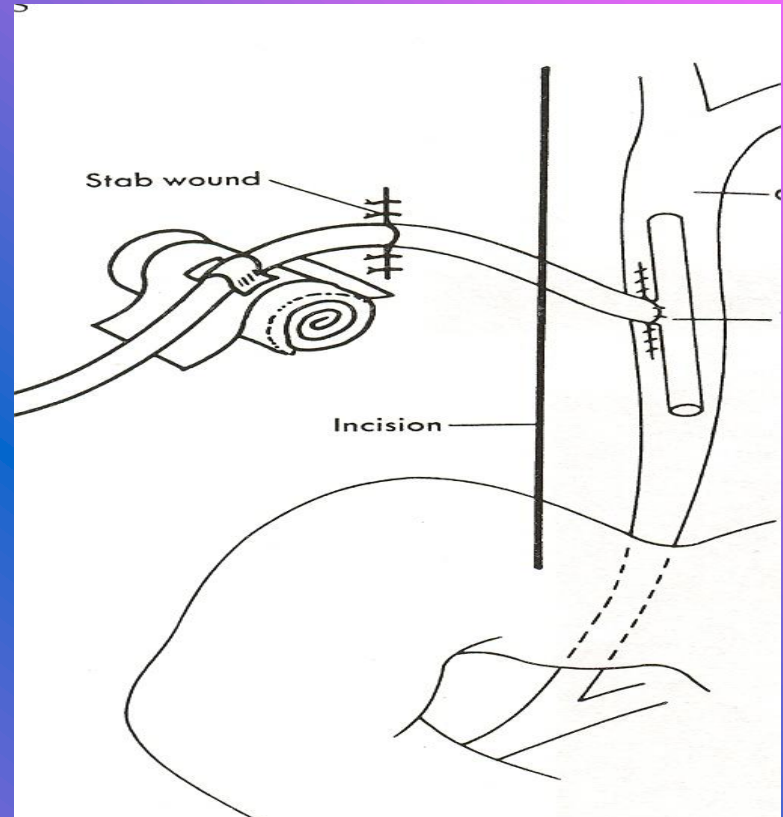
Delenie drénov a drenážnych systémov 2

4. fyzikálne hľadisko	<ul style="list-style-type: none">• otvorený – voľná komunikácia s atmosferickým prostredím• zatvorený – súčasť drenážneho systému, bez komunikácie s atmosférou alebo komunikujú iba prostredníctvom napr. vodného ventilu <ul style="list-style-type: none">• aktívny - napojenie na zdroj podtlaku, odsávacie zariadenie• pasívny – voľne otvorená rana, mulový drén, spádový drén, Penroseov
6. typ a tvar drenážneho materiálu	<ul style="list-style-type: none">• trubicové drény (hadice)• prúžkové drény (tzv. rukavicové)• kapilárne drény (gázové)

Drény a drenážne systémy

Redonov drén

Kehrov – T drén

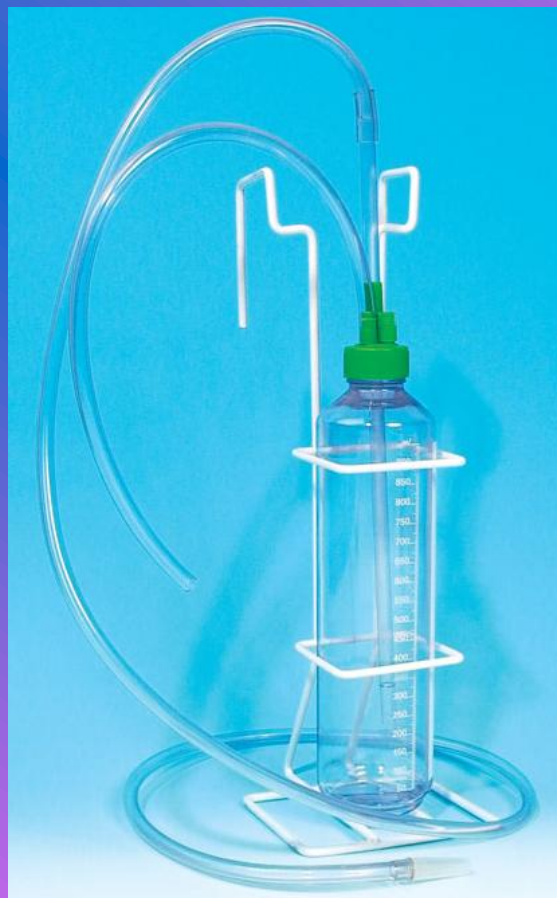
Nový systém drenáže s Draina S® Mini

Pleurálne drenážne systémy

Jednofľašový systém

Dvojfľašový systém

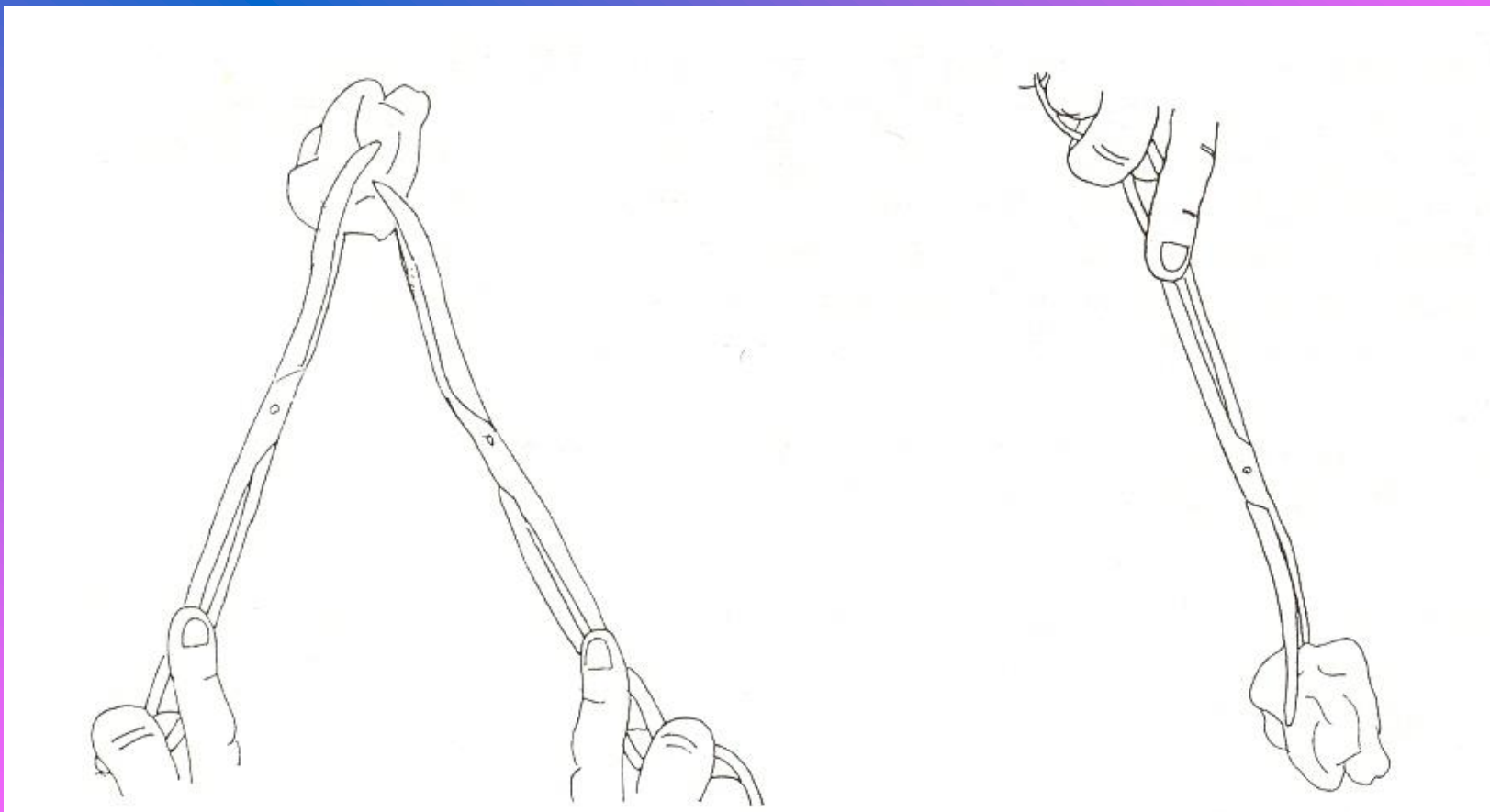
Trojkomorový drenážny pleurálny systém Aqua-Seal

Set k pleurálnej drenáži

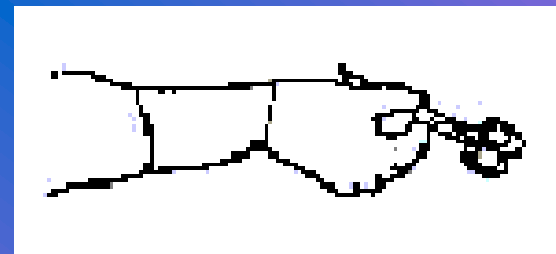
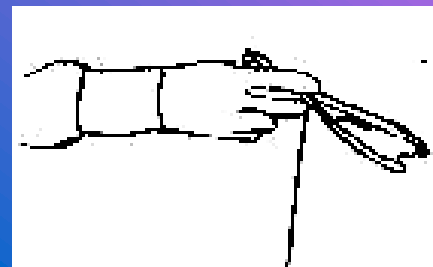
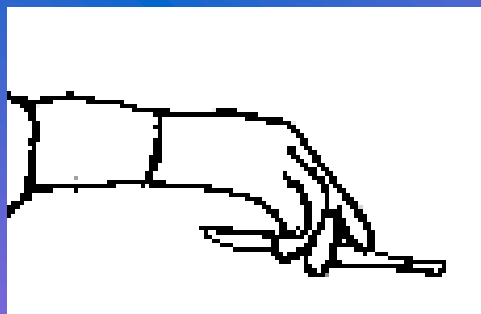
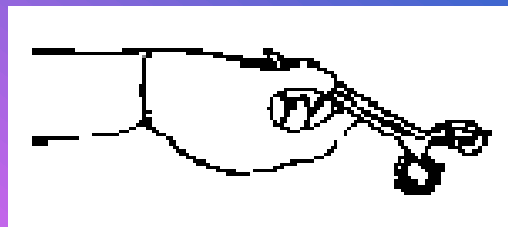
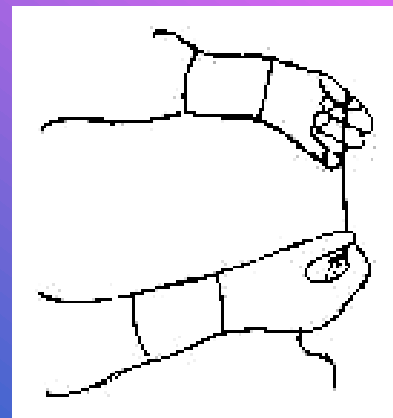
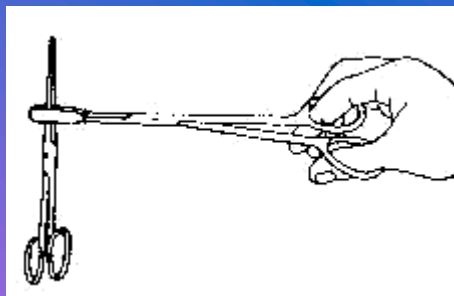
Podávanie sterilného materiálu

Podávanie tampónu

Držanie peánu pod úrovňou ruky

Podávanie sterilných nástrojov

Bibliografické zdroje

OSACKÁ, P. a kol. *Techniky a postupy v ošetrovateľstve* [CD-ROM]. 1. vyd. Bratislava : JLF UK, 2007. 505 s. ISBN 978-80-88866-48-0.

www.medleader.sk

www.eur-med.sk

www.lohmann-rauscher.sk

www.hojenieran.sk